

**ZOBOWIĄZANIA
WEDŁUG TYTUŁÓW DŁUŻNYCH
JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W LATACH 2010 – 2 KWARTAŁY 2012 R.**

WARSZAWA, październik 2012

PODSTAWY PRAWNE DOTYCZĄCE KSZTAŁTOWANIA SIĘ ZOBOWIĄZAŃ WEDŁUG TYTUŁÓW DŁUŻNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORYALNEGO

W latach 2010-2013 limity zadłużenia wyliczane są zgodnie z ustawą o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).

W ustawie o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. są ustanowione dwa ograniczenia dotyczące dopuszczalnej wysokości kwoty zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 169 ust. 1 ustawy łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wraz z należnymi w danym roku, odsetkami od kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, potencjalnych spłat kwot udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń oraz gwarancji, nie może przekroczyć 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.

Ograniczeń określonych w art. 169 ust. 1 nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, oraz poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego z wykorzystaniem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Natomiast, zgodnie z przepisem art. 170 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60% wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym. Ponadto, ustawodawca, w regulacji art. 170 ust. 2 tej ustawy, określił, iż w trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 60% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.

Zgodnie z art. 170 ust. 3 ograniczeń, o których mowa w art. 170 ust. 1 i 2, nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciąganych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Przepisu art. 170 ust. 3 nie stosuje się po zakończeniu programu, projektu lub zadania realizowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy, oraz otrzymaniu refundacji dokonanych wydatków.

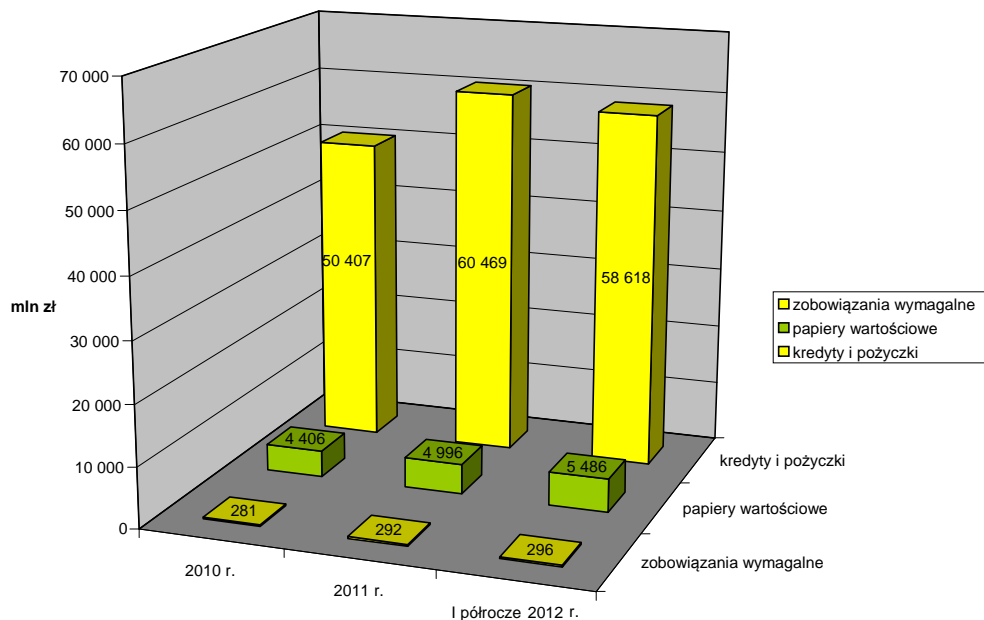
W przypadku, gdy określone w umowie środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy nie zostaną przekazane lub po ich przekazaniu orzeczony zostanie ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek i udzielać poręczeń do czasu spełnienia warunków, o których mowa w art. 170 ust. 1 i 2 oraz w art. 169 ust. 1 i 2.

ZOBOWIĄZANIA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG TYTUŁÓW DŁUŻNYCH

Zobowiązania według tytułów dłużnych jednostek samorządu terytorialnego

Wyszczególnienie	2010	2011	I półrocze 2012	Dynamika	
				3 : 2	4 : 3
	1	tys. zł			%%
	2	3	4	5	6
Zobowiązania ogółem w tym:	55 093 872	65 756 468	64 399 914	119,4	97,9
papiery wartościowe	4 406 157	4 995 543	5 485 911	113,4	109,8
kredyty i pożyczki	50 406 734	60 469 313	58 618 021	120,0	96,9
zobowiązania wymagalne	280 975	291 613	295 982	103,8	101,5

Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego

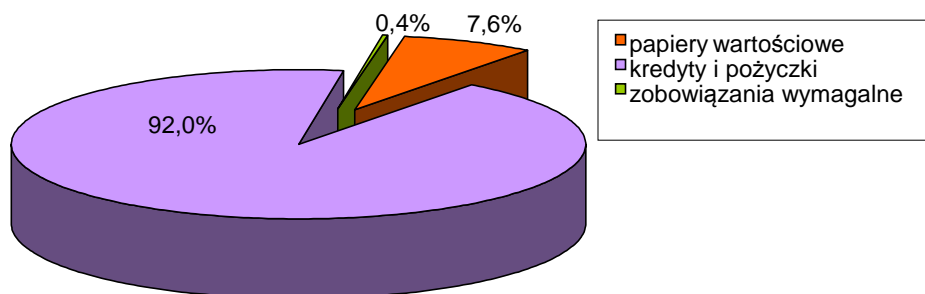

Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego według danych za I półrocze 2012 roku było niższe od zadłużenia na koniec 2011 roku o 2,1%.

Struktura zobowiązań według tytułów dłużnych jednostek samorządu terytorialnego

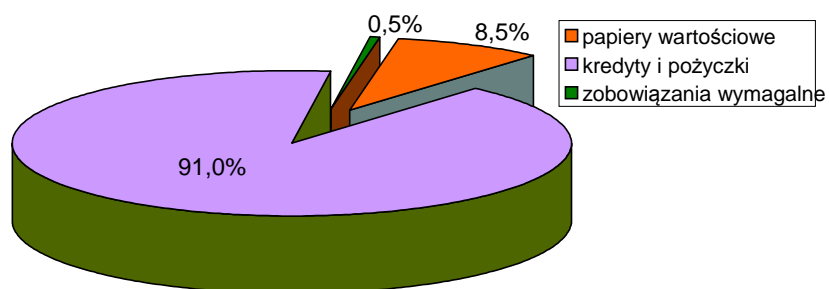
Wyszczególnienie	2010	2011	I półrocze 2012
			%%
1	2	3	4
Zobowiązania ogółem w tym:	100,0	100,0	100,0
papiery wartościowe	8,0	7,6	8,5
kredyty i pożyczki	91,5	92,0	91,0
zobowiązania wymagalne	0,5	0,4	0,5

Struktura zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego w 2011 r.

W 2011 r. w strukturze zadłużenia JST dominują kredyty i pożyczki, które stanowią 92%, natomiast w I półroczu 2012 r. - 91%.

Struktura zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego w I półroczu 2012 r.

Zadłużenie JST wg kwartałów

Wyszczególnienie	Kwota zadłużenia	Przyrost zadłużenia
		kw. - (kw.-1)
		tys. zł
2010		
1 kwartał	39 477 495	-816 849
2 kwartały	41 209 417	1 731 922
3 kwartały	45 464 503	4 255 086
4 kwartały	55 093 872	9 629 369
2011		
1 kwartał	55 451 369	357 497
2 kwartały	56 008 874	557 505
3 kwartały	59 355 744	3 346 870
4 kwartały	65 756 468	6 400 724
2012		
1 kwartał	64 453 784	-1 302 684
2 kwartały	64 399 914	-53 870

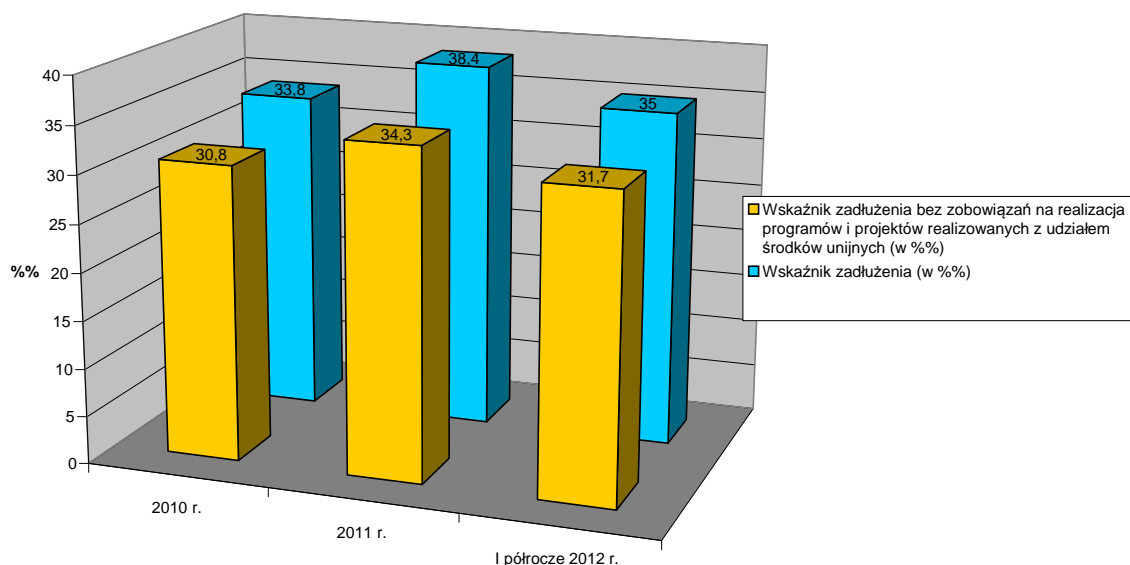
W I kwartale 2012 r. zadłużenie było niższe o 1 302 684 tys. zł niż zadłużenie na koniec 2011 r., a w II kwartale 2012 r. zmniejszyło się jeszcze o 53 870 tys. zł.

Wskaźnik zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego

Wyszczególnienie	2010	2011	I półrocze 2012
1	2	3	4
Dochody ogółem JST (w tys. zł)	162 796 584	171 309 129	183 982 518 <i>(plan)</i>
Zadłużenie ogółem JST (w tys. zł) w tym:	55 093 872	65 756 468	64 399 914
Zadłużenie na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych (w tys. zł)	4 950 919	6 957 956	6 012 437
Udział zadłużenia związanego z realizacją programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych w zadłużeniu ogółem (w %%)	9,0	10,6	9,3
Wskaźnik zadłużenia (w %%)	33,8	38,4	35,0
Wskaźnik zadłużenia bez zobowiązań na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych (w %%)	30,8	34,3	31,7

W I półroczu 2012 r. zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego stanowiło 35% planowanych dochodów ogółem, natomiast wskaźnik zadłużenia bez zobowiązań na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych wyniósł 31,7%.

Wskaźniki zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego

Budżety jednostek samorządu terytorialnego według danych za I półrocze 2012 r. w zakresie dochodów, zadłużenia oraz relacji zadłużenia do planowanych dochodów

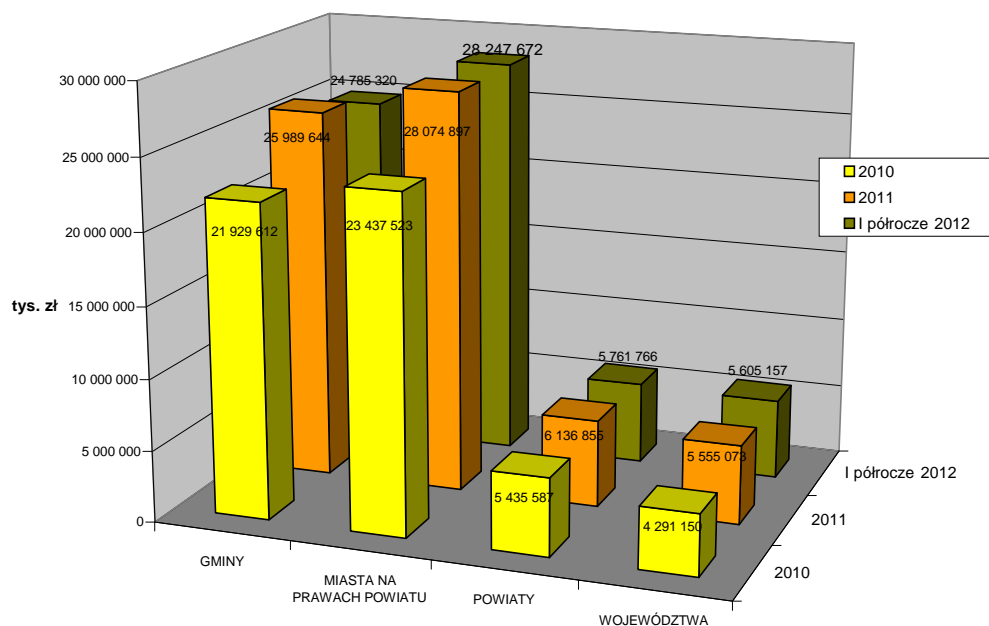
Wyszczególnienie	J S T	GMINY	POWIATY	MIASTA NA PRAWACH POWIATU	WOJEWÓDZTWA
1	2	3	4	5	6
Dochody ogółem (<i>plan w tys. zł</i>)	183 982 518	80 190 314	22 598 401	63 622 000	17 571 803
Dochody ogółem (wykonanie w tys. zł)	88 258 267	39 572 452	11 532 232	30 004 977	7 148 605
Zadłużenie (w tys. zł) w tym:	64 399 914	24 785 320	5 761 766	28 247 672	5 605 157
Zadłużenie na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych (w tys. zł)	6 012 437	2 487 547	259 530	2 935 775	329 585
Wskaźnik zadłużenia (w %%)	35,0	30,9	25,5	44,4	31,9
Wskaźnik zadłużenia bez zobowiązań na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych (w %%)	31,7	27,8	24,3	39,8	30,0

Zadłużenie według kategorii JST

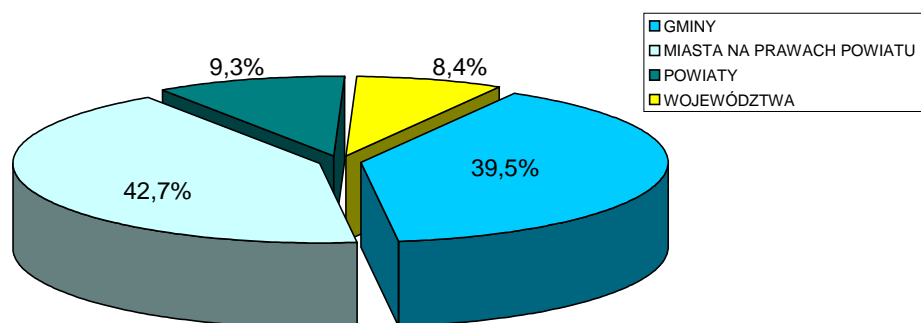
Wyszczególnienie	2010	2011	I półrocze 2012	Dynamika	
				3 : 2	4 : 3
	tys. zł				%%
1	2	3	4	5	6
Zobowiązania JST z tego:	55 093 872	65 756 468	64 399 914	119,4	97,9
GMINY	21 929 612	25 989 644	24 785 320	118,5	95,4
MIASTA NA PRAWACH POWIATU	23 437 523	28 074 897	28 247 672	119,8	100,6
POWIATY	5 435 587	6 136 855	5 761 766	112,9	93,9
WOJEWÓDZTWA	4 291 150	5 555 073	5 605 157	129,5	100,9

W gminach i powiatach w I półroczu 2012 r. zadłużenie było niższe niż na koniec 2011 r. Natomiast w miastach na prawach powiatu i w województwach nastąpił nieznaczny wzrost zadłużenia.

Zadłużenie poszczególnych kategorii jednostek samorządu terytorialnego

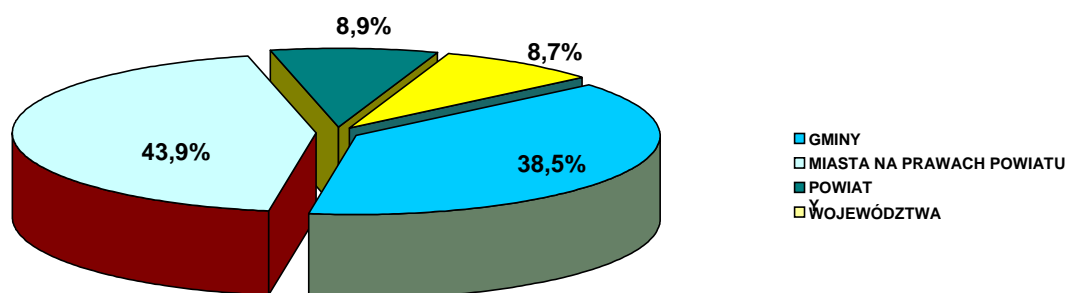

Struktura zadłużenia wg. kategorii jednostek samorządu terytorialnego w 2011 r.

W 2011 r. strukturze zadłużenia ponad 80% to zadłużenie gmin i miast na prawach powiatu.

Struktura zadłużenia wg. kategorii jednostek samorządu terytorialnego w I półroczu 2012 r.

Kredyty i pożyczki na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych według kategorii jednostek samorządu terytorialnego

Wyszczególnienie	2010	2011	I półrocze 2012	Dynamika	
				3:2	4:3
				tys. zł	
1	2	3	4	5	6
Zadłużenie JST z tytułu kredytów i pożyczek na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych z tego:	4 950 919	6 957 956	6 012 437	140,5	86,4
GMINY	2 473 206	3 191 100	2 487 547	129,0	78,0
POWIATY	247 475	320 873	259 530	129,7	80,9
MIASTA NA PRAWACH POWIATU	2 029 194	3 091 660	2 935 775	152,4	95,0
WOJEWÓDZTWA	201 043	354 322	329 585	176,2	93,0

Zobowiązania **GMIN** według tytułów dłużnych:

Wyszczególnienie	2010	2011	I półrocze 2012	Dynamika	
				3 : 2	4 : 3
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Zobowiązania ogółem w tym:	21 929 612	25 989 644	24 785 320	118,5	95,4
papiery wartościowe	519 037	255 800	370 357	49,3	144,8
kredyty i pożyczki	21 261 402	25 562 667	24 221 550	120,2	94,8
zobowiązania wymagalne	149 174	171 177	193 413	114,7	113,0

W gminach I półroczu 2012 r. w porównaniu do 2011 r. nastąpił wzrost zobowiązań z tytułu papierów wartościowych o 44,8%, natomiast kredyty i pożyczki były niższe o 5,2%.

Zobowiązania **MIAST NA PRAWACH POWIATU** według tytułów dłużnych:

Wyszczególnienie	2010	2011	I półrocze 2012	Dynamika	
				3 : 2	4 : 3
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Zobowiązania ogółem w tym:	23 437 523	28 074 897	28 247 672	119,8	100,6
papiery wartościowe	3 336 521	4 182 971	4 257 371	125,4	101,8
kredyty i pożyczki	19 997 295	23 782 181	23 903 972	118,9	100,5
zobowiązania wymagalne	103 706	109 745	86 329	105,8	78,7

Zobowiązania **POWIATÓW** według tytułów dłużnych:

Wyszczególnienie	2010	2011	I półrocze 2012	Dynamika	
				3 : 2	4 : 3
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Zobowiązania ogółem w tym:	5 435 587	6 136 855	5 761 766	112,9	93,9
papiery wartościowe	217 854	190 594	187 894	87,5	98,6
kredyty i pożyczki	5 196 496	5 936 323	5 560 265	114,2	93,7
zobowiązania wymagalne	21 230	9 938	13 607	46,8	136,9

Zobowiązania **WOJEWÓDZTW** według tytułów dłużnych:

Wyszczególnienie	2010	2011	I półrocze 2012	Dynamika	
				3 : 2	4 : 3
	tys. zł			%%	
1	2	3	4	5	6
Zobowiązania ogółem w tym:	4 291 150	5 555 073	5 605 157	129,5	100,9
papiery wartościowe	332 745	366 178	670 289	110,0	183,1
kredyty i pożyczki	3 951 541	5 188 143	4 932 234	131,3	95,1
zobowiązania wymagalne	6 865	752	2 633	11,0	350,1

Liczbę jednostek samorządu terytorialnego wg poziomu wskaźnika zadłużenia

Lata	Liczba jednostek								
	OGÓŁEM	Zadłużonych	Poniżej 10%	10%-20%	20%-30%	30%-40%	40%-50%	50%-60%	Powyżej 60%
2010	2 809	2 743	333	510	624	567	436	203	70
2011	2 809	2 744	393	590	686	530	374	132	39
2 kw.2012	2 809	2 747	310	502	664	589	433	193	56

Liczbę jednostek samorządu terytorialnego wg poziomu wskaźnika zadłużenia bez zobowiązań na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych

Lata	Liczba jednostek								
	OGÓŁEM	Zadłużonych	Poniżej 10%	10%-20%	20%-30%	30%-40%	40%-50%	50%-60%	Powyżej 60%
2010	2 809	2 667	467	557	602	513	354	157	17
2011	2 809	2 696	375	504	593	541	413	238	32
2 kw.2012	2 809	2 694	405	555	658	529	375	150	22

Liczbę jednostek samorządu terytorialnego wg poziomu wskaźnika zadłużenia według danych za I półrocze 2012 r.

Wyszczególnienie	Liczba jednostek								
	OGÓŁEM	Zadłużonych	Poniżej 10%	10%-20%	20%-30%	30%-40%	40%-50%	50%-60%	Powyżej 60%
GMINY	2 414	2 355	258	436	553	511	380	169	48
MIASTA NA PRAWACH POWIATU	65	64	1	2	13	20	16	7	5
POWIATY	314	312	49	62	95	53	35	15	3
WOJEWÓDZTWA	16	16	2	2	3	5	2	2	0
RAZEM	2 809	2 747	310	502	664	589	433	193	56

Liczbę jednostek samorządu terytorialnego wg poziomu wskaźnika zadłużenia bez zobowiązań na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych według danych za I półrocze 2012 r.

Wyszczególnienie	Liczba jednostek								
	OGÓŁEM	Zadłużonych	Poniżej 10%	10%-20%	20%-30%	30%-40%	40%-50%	50%-60%	Powyżej 60%
GMINY	2 414	2 303	347	476	549	461	323	129	18
MIASTA NA PRAWACH POWIATU	65	64	3	7	14	17	16	6	1
POWIATY	314	311	52	70	92	47	34	13	3
WOJEWÓDZTWA	16	16	3	2	3	4	2	2	0
RAZEM	2 809	2 694	405	555	658	529	375	150	22